

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 4 frt.
Félévre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá előfizetések, hirdetések, fel-szólalások ide inté-zendők.

SZERKESZTŐSÉG
I. tized 226. szám.

SZENTÉS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR ÉS GAZDÁSZATI HETILAP.

Megjelen minden szombaton.

Hirdetési árak:

3 hasábos petsorért egyszeri hirdetésnél 20 kr., kétszerinél 15 kr., háromszorinál 10 kr. számítanak.

"NYILTÉR"

minden sor 15 kr.

Bélyegdíj minden egyes beíratásnál 30 kr.

Bérszertelen leveleket nem fogadunk el.

Párisból Szentésre.

A ki országos kiállításunk időszakának egyes eseményeit figyelemmel kíséri s lelke és szíve, mint igazi hazafihoz illik, kellő helyen van, lehetetlen, hogy ne örüljön, mikor hallja vagy olvassa, mennyire sikerült ezen kiállítás által a hazánkról s lakóiról elterjedt s külföldön évszázadok óta — sőt mióta hazánkat Magyarországnak hívják — mintegy meggyökerezett rossz véleményt megcáfolni; mennyire sikerült mintegy tollvonással megsemmisíteni azt a fennen hangoztatott rágalmat, hogy a magyar nemzet barbár volna.

S mit értünk el azzal?

Sokat, mindent, a főcél.

Minden kiállításnak sok mellékcélja szokott lenni, de a főcélja csak egy lehet, t. i. a kultur állapotot, a műveltséget, életrealitást feltüntetni, ez pedig sikerült.

De midőn ezen siker elérését hangoztatjuk, nem önmagunk bírálatára támaszkodunk, hanem a külföld nyilatkozataira, még pedig a külföld legműveltebb, tehát a bíráló szerepre leghivatottabb tényezőire, sőt oly nemzetek nyilatkozataira is hivatkozhatunk, melyek eddig politikai tekintetben ellenlábásaink, ellenfeleink voltak.

Országos kiállításunk megnyitásával villámgyorsasággal futotta be nemcsak hazánkat, hanem a külföldet is az a ránk nézve igen hízelgő s örvendetes hír, hogy a kiállítás várakozásunkon túl sikerült. Nem is maradt el a tömeges vándorlás hazánk fővárosába, még pedig előbb a legközelebb érdekelt hazai polgárok, azután a szomszédok s politikailag rokon nemzetek, végre jelenleg a külföldi nemzetek részéről. A birodalmi fő- és szék-városokra büszke, a legelőhaladottabb francia és angol nemzetekkel műveltség tekintetében versengő osztrákok, továbbá a szláv nemzetek közt a műveltség dolgában legmagasabb fokon, sőt az osztrákokkal is egy szinten álló cseh nemzet képviselői imponáns számban jelentek meg az országos kiállításán, s midőn egyrészt a kiállítás a legjobb alkalmat nyújtotta nekik annak megismerésére, hogy Magyarország a kiállítás által kimutatott sokféle téren biztosan s folytonosan halad előre, másrészt azon udvarias és mégis szívélyes fogadtatás, melyben megjelenésükkor a fővárosban részesültek, továbbá az ott időzősük alatt irántuk tanúsított tapintatos figyelem mint egy varázstűs hatott rájuk — meggyőződtek, kinyilvánították, hogy a valódi kulturállam minden kellékével bírunk.

De még nincs vége a külföldi vendéglátásnak.

Folyó hó 9-én érkeznek a fővárosba a művelt francia nemzet gyöngyei, igazi szellemóriások, mintegy 30—40 tudós, ezek közt egy kimagasló nagy alak, a majdnem 80 éves Ferdinand de Lesseps (Lesseps) diplomata, kit a franciák méltán neveznek nagynak (grand français), mert ő volt az, ki Said pasa egyiptomi alkirály meghívására az Afrikát és Ázsiát összekötő suez-i földszoros átvágását, mely által a Keletindia-vezető ut megkönnyítése célba vétetett, tervezte s ennek a munkának mind lehetőségét mind nagy horderejét külön iratban bebizonyította. 1859-től 1869-ig, tehát teljes 10 évig óriási emberi s gépmunka alkalmazása mellett dolgoztak az óriási mű létesítésén Lesseps vezetése mellett, 300 millió frankra rugott a kiadás, de ezen óriásinak látszó összeg semmivé törpült azon megmérhetlen haszonnal szemben, melyet e lángész a tengeri kereskedelemnek ez által tett. Ily férfi csakis hozzá illő és különböző téren szintén imponáló tudósok társaságát gyűjthette maga körül s így nem lehet csodálkozni, hogy a főváros kiállítási bizottsága annak hírére, miszerint oly válogatott, Franciaország féltett kincsét és valódi szemefényét képező férfiak az országos kiállítás megtekintése végett Magyar-

ország fővárosába utazni készülnek, azonnal illelt tartott Gerlőcy alpolgármester elnökelete alatt s méltó fogadtatásukra 6000 frtot szavazott meg.

Ezen tudósok azonban nemcsak a fővárost s a kiállítást akarják látni, hanem meg akarnak ismerkedni a Magyarországi magvát s uralkodó elemét képező magyar néppel, annak jellegével, azt pedig hiába keresnek Pozsonyban, Sopronban, Temesváron, stb., hanem igen is megtalálhatják hazánk legmagyarabb vidékén, Csongrádmegyében. Nem hiába járt nálunk Adamné asszony francia író s habár csak rövid ideig tartózkodott közöttünk, még is eléggé híven esetelte az általa kiadott s tőlünk is ismertett művében a magyar alföldet s Szentés városát, melynek polgárai az ut fáradalmait oly édesen tudták vele elfeledtetni.

S ime most is Szentés város van kiszemelve s azon programba véve, melyet a magyar írók s művészek körének bizottsága e tanulmányi utra állított össze. Szentés városában fogják a világhírű francia tudósok a magyar nép jellegét tanulmányozni, s nyílt homlokkal kérdjük: e városnak mely fia ne örülne e kiváló szerencsének és megtiszteltetésnek? A francia tudósok nem keresik föl hazánk egyéb nemzetiségeit, hanem egyedül a magyart, melyről az ország is nevét nyerte, közlünk ki engedné meg azt, hogy a magyar nevért szennyfolt érje netalán kelletlen fogadtatása által azon férfiaknak, kiket saját nemzetük, a francia nemzet, mintegy tenyeren hordoz?

Nemzeti, polgári s erkölcsi kötelességünk tehát, e jeles férfiakat a kellő tisztelettel s tőlünk telő ünnepélyességgel fogadni s ez a kötelesség első sorban Szentés várost mint erkölcsi testület illeti meg. Városunk derék polgármestere s hír hallatára s később a fővárosi fogadó bizottságtól nyert értesítés után azonnal értekezletre hívta össze a községi s társadalmi életben tevékeny résztvevő polgárokat s egy szűkebb körű bizottság meg is állapította a programot, a képviselőtestületen most a sor, hogy e ténynyel szemben Szentés város a magas vendégek rokonszenvét megszerezze.

F. hó 10-ére azaz hétfőre a városi képviselőtestület rendkívüli közgyűlésre lesz egybehívva s emel még hívebben s bővebben lesz feltüntetve a városunkba érkező vendégek nagy jelentősége. Az egész ország figyelme kíséri utjokban a francia vendégeket, tehát ország világ tudni fogja, mit tett Szentés azok méltó fogadtatására s hogy mutatta be a magyar nemzet jellegét azok előtt, kik mint szem- és fültanúk hivatva lesznek szóval s írásban a magyar nemzet jellegét oly szinten Franciaországban feltüntetni s esetelni, a milyenek az mutatta magát.

Ezeket fontolóra véve, egy pillanatig sem kételkedünk, hogy Szentés város képviselőtestülete nem lesz szűkebbül akkor, a mikor a saját nemzete által „nagynak“ nevezett férfiú s hozzá méltó társainak fogadtatásáról van szó.

Részletes program és szabályzat a budapesti őszi nemzetközi szülő-kiállításra nézve.

I. A kiállítás tárgya és vezetése.

Az 1885. évi országos általános kiállítás tartama alatt alább megjelölt helyen és időben friss szülőfűrtből nemzetközi időleges kiállítás rendezeték.

Ezen kiállítás ügyeinek rendezését egy külön bizottság vállalta el.

II. A kiállítás helye és tartama.

A nemzetközi szülő kiállítás Budapesten, a főváros által a városligetben felajánlott területen tartatik meg és pedig f. évi szeptember hó 24-től október hó 4-éig bezárólag.

III. A kiállítás célja.

A nemzetközi szülő-kiállítás célja: Magyarország és a külföld jelesebb szülőfajainak megismertetése, a termelés állapotának feltüntetése s a közönségnek a beszerzési források tekintetében adandó tájékoztatás.

IV. A kiállítás tárgya.

A nemzetközi szülő kiállítás tárgya lehet:

a) Szülőfűrt levagott állapotban.

b) Cserpekben vagy edényekben nevelt szőlőtő gyümölcsessel együtt.

V. Díjak és kitüntetések.

A kiállított és jatalomra méltó szülőfűrtök, a külön kibocsájtandó jury-szabályzat értelmében pénzdíjakban és kitüntetésekben részesülnek.

A kitüntetések a következők:

1. Nagy díszoklevelek.

2. Nagy bronzérmek.

Az érmek mellett az érdemet részletesebben kitüntető oklevelek adatnak ki.

VI. Szállítási kedvezmények.

A kiállításra küldendő tárgyak részére a vasuti és gőzhajózási társulatok által jelentékeny szállítási kedvezmények eszközöltettek ki.

Minden bejelentőnek a bejelentett tárgyak kedvezményes szállítása érdekében a kiállítási hivatal által igazolványt küldetik, mely a feladási állomáson a szállítólevélhez csatolatik.

VII. Külön szabályok a szülő csomagolása és szállítására nézve.

Szülőfűrtöt levagott állapotban küldhet a kiállításra minden magyar és külföldi kiállító; de a berni phylloxera-egyezmény értelmében a csomagolásnak nem szabad szülőlevelekkel eszközöltetnie.

Cserpekben, avagy edényekben levő szőlőtő csak is Magyarország területéről lehet beküldeni s ezeknek a már e tárgyban kiadott kormányrendelet értelmében zárt waggonokban és a cseréken felül vászonnal körül-csomagolva szabad beküldetnie. Az ily tőkék beküldésére a főművelés-, ipar- és kereskedelemügyi minisztériumtól nyert igazolvány szükséges, mely feladáskor a szállítólevélhez lesz csatolandó. Az így kiállított tőkék a kiállításról vissza nem vihetők.

VIII. Bejelentés és a tárgyak beküldése.

A bejelentésnek az országos bizottság általinyen szétküldött bejelentő leveken két példányban gondosan és olvashatólag írva f. évi szeptember hó 10 ig kell megtéetnie. A bejelentési levek közvetlenül a kiállítási hivatalhoz (Budapest, városliget) küldendők.

A szülőfűrtök beküldési határideje szeptember hó 20-ika. Minden szülőfűrtől legalább 2—3 fűrt küldendő be.

IX. Térdíj s kiállítási szerelvények.

Térdíjúl minden négyszögméter után 2 frt fizetendő s fél négyszögméternél kevesebb hely nem adatik. Állványok, asztalok s edényekről a kiállítási bizottság gondoskodik. A térdíj a bejelentés elfogadásának közlése után fizetendő s a már befizetett térdíj semmi körülmények közt sem adatik vissza.

X. Eladás.

Az országos kiállítási bizottság kívánatra elvállalja a kiállításán bemutatott s a kiállítóknál nagyobb készletben levő csemegeszülő eladását és közvetítését, az erre vonatkozólag külön felállított eladási iroda szabályai szerint.

XI. Katalogus.

A katalogus részére a kiállítók az országos bizottsággal — címükön kívül — kellő időben és röviden oly statisztikai és leíró adatokat is közölhetnek, melyek termelésükre vagy üzletükre vonatkoznak.

XIII. A jury.

A bíráló bizottság az ország szakértőiből fog meg alakítani. Ezenkívül külföldi bejelentések esetében minden egyes idegen állam jogosítva lesz a kiállítók számára szerint megállapítandó jurornak a jurybe küldésére.

XIII. A szabályzat elfogadása.

Minden kiállító bejelentésének beküldésével mind magára, mind képviselőre elfogadja a feutebbi határozatokat és aláveti magát az országos bizottság további s a kiállításra vonatkozó határozatainak.

Budapest, 1885. évi július hó 10 én.

MATLEKOVITS,

elnök.

gróf ZICHY JENŐ,

másodelnök.

Országos-kiállításunk és a külföld.

Kiállításunk iránt a külföld valóban alig remélt érdeklődést tanusít, mint ezt a sűrűn ismétlődő és tömeges külföldi látogatások is igazolják. A napi események emlétként említhetjük fel ezuttal egy svéd paedagogusnak és egy amerikai szaklap szerkesztőjének idevonatkozó nyilatkozatait.

Salamon Ottó, a svédországi náisi Slöjd-képezde igazgatója, a népiskolai munkaközpontok terén világszerte elismert tekintély, a múlt hónapban Budapesten időzve, meglátogatta az állami pädagógiumot és Suppan Vilmos tanár által kalauzolja a kiállítás, melyen kivált a népiskolai és képezdei háziiparoktatás köréből kiállított tárgyakat tanulmányozta. Ennek alapján a Görlicben tartott fiú kézimunka-kongresszuson ecsetelte a Magyarországon ez irányban elért eredményeket és a Bréncében megjelenő „Nord-West“ című lapban közleményét le is nyomatta. Cikkében kiemeli Trefort Ágoston közoktatásügyi ministerünk érdemeit, ki már a 70-es években elrendelte a háziipar egyes ágainak iskoláinkban és képezdeinkben való tanítását. Ismerteti a budapesti állami pädagógiumban felállított ipari szakcsoport tervezését s felsorolja a háziiparoktatás köréből kiállított tárgyakat. Cikkét így végzi: „Talán lesz még alkalom a „Nord-West“ olvasóit a magyar iparoktatás felől tájékoztatni. Ezúttal csak föl akartam hívni a görliczi kongresszus tagjainak figyelmét egy oly országra, melyben úgyünk nemcsak kiváló pártfogókkal bír, hanem igen örvendő és eredményeket is képes felmutatni.

A „The Farm Implement News“ tekintélyes amerikai szaklap utolsó száma terjedelmes cikkben és alaposan, nagyon rokonszenvesen foglalkozik a kiállítás alkalmából hazánkkal. A magyarokat szeretetreméltó, intelligens és lovasias nemzetnek nevezi; kiemeli hazánk gazdagságát nyers terményekben és elismeréssel szól fejlődő iparunkról. Elég alaposan idéz történelmünkben, felemlíti a 48-iki eseményeket, melyek Amerika rokonszenvét és tiszteletét biztosították számunkra. A lap szerkesztője: Marsch, a legnagyobb amerikai gépgyárak egyikének tulajdonosa, kitől Bánó László gépészmérnök Tarnócy Gusztáv megbízása következtében több kéveket aratógépet hozott hazánkra a múlt évben. A szerkesztő egy ízben már köztünk járt s meglátogatta a m.-óvári gazdasági tanintézetet is, melyet minta-intézetnek nevez. Végül figyelmezteti az Európába utazókat, hogy el ne mulasszák Budapestet és a kiállítást megnézni, hol — mint írja — Tarnócy Gusztáv csoportjában amerikai gépgyárosok is képviselve vannak. Kiállításunkról egyáltalán melegen, a legnagyobb elismeréssel szól és annak megtekintését melegen ajánlja honfitársainak.

A kölni szerencsétlenség.

Julius hó 24 én Köln városban a fapiacon borzasztó szerencsétlenség történt, melyről az ott megjelenő helyi lap a következő részletes tudósítást közli:

A 75. és 77. számú házak felőri tájban egyszerre romba dőltek. Mindkét háznak igen sok lakója volt. Néhány pillanat alatt azon a helyen, a hol a házak álltak, sűrű porfelhőbe takart romhalmaz volt látható. Az arra menők és a szomszédok azonnal odasiettek a szerencsétlenség színhelyére, hogy segítsenek azokon, kiket a romok maguk alá temettek. Több nő és gyer-

mekeket azonnal megmentettek. Ezalatt a tűzoltók is megérkeztek, megkezdtek a rendszeres mentési munkálato- kat, melyek azonban rendkívül sok nehézséggel és veszéllyel jártak.

A szerencsétlenség többnyire mind iszonyúan el van torzítva. A szerencsétlenség színhelyén körülbelül 16 család, mintegy 60 ember lakott. A mentési munkál- tokban csakhamar a katonaság is résztvett és rövid idő alatt körülbelül 30 embert mentettek ki a romok alul- és szállítottak be a kórházba. A sebesültek, miután magukhoz tértek, rendkívül izgatottak lettek; a szülők gyermekeiket keresték a gyermekek szülőikért jujveszkel- nek. Orvosok és sebeszek látják el a betegeket.

A szerencsétlenség színhelye körül a rendőrség és katonaság kordont vont, mely körül sűrű tömegekben hullámozott a közönség, mely a város minden részé- ből gyűlt oda.

Egy férfi, ki az összedült házak egyikében lakott, maga mentette meg nejét és gyermekét. Midőn a ka- tastrofa bekövetkezett, ott volt a szerencsétlenség szin- helyéhez közel, odasietett, s a romhalmazban szerencsén feltalálta övét egy gerenda alá szorítva. Még élték és az ijedségen kívül nem történt bajuk. A közelben dolgozó munkások is azonnal hozzá láttak a mentéshez és 22 gyermeket huztak elő a romok alul. A megmentet- tek között van öt áldott állapotban levő nő. Azok, kiknek az ijedségen kívül nem történt bajuk, a szomszé- doknál találtak elhelyezést.

Míg a szerencsétlenség megmentésén fáradoztak, egyszerre híre terjed, hogy Lötgen korcsmáros vendégei- vel együtt a romok alatt fekszik. Leánya kevéssel a katastrofa előtt kinn állott a házajtóban. Egy orvos, ki betegét látogatta, kijött a házból, és azt mondta a leánynak, hogy a falakon áttör a víz, jó lesz, ha vala- mi építészhez fordulnak tanácsért. Ebben a pillanatban hatalmas recsenés volt hallható, az orvos megragadva a leányt, vele együtt az utcára futott. Mikor a porfel- hő elvonult, akkor látták, hogy mily borzasztó veszély- től szabadultak meg.

Javában folyt a mentési munkálatok, midőn egy- szerre tűz ütött ki a szerencsétlenség színhelyén. A kályhák tüze, midőn a romokat kezdtek eltakarítani, új- ra kigyútladt és a lángok magasra csapkodtak fel. Két- szeres munkájuk volt most már a tűzoltóknak és a ka- tonáknak; egyfelől a tüzet oltani, másfelől a mentési mun- kálatokat folytatni.

A tűzveszélyt csakhamar egy másik követte. A víz- vezetéki csövek megrepedtek, a pincék megteltek vízzel és az egyikből felhangzott a kiáltás: „Segítség, gyerme- kem megfullad!“ A tűz kitörése előtt a vízvezeték el- volt zárva, de a mikor a romok égni kezdtek, ki kellett nyitni.

A mentőcsapatok azonban megküzdöttek tüzzel, víz- zel és azután teljes erővel ismét hozzáláthattak a sze- rencsétlenség kiszabadításához. Lötgen korcsmáros csak- ugyan a romok között volt. Nem vesztette el eszméletét és így a feleje dobott mentőövet megerősítette maga kö- rül. A mikor felhúzták, azt mondta, hogy többfelől hal- lott nyöszörgést és segélykiáltásokat. Lötgen korcsmárjában két embert találtak a romok alatt, a korcsmaajtóban egy nő fektet súlyos zúzódásokkal, mind a hármat sikerült megmenteni.

A kölni szerencsétlenség áldozatait nagy részvét- mellett temették el következő nap. Általános a rész- vét a megmentettek és főként a sérültek iránt. A gyer- mekek órangyala ezen szerencsétlenség alkalmával is kiterjeszté védszárnyait a kicsinyek feje fölé. Majdnem lehetetlen, hogy az összedült házakban lakott gyermekek majd valamennyien, — pedig 22-en voltak, — megmen- nekültek a haláltól. A halottak irtozatosan néztek ki. Két varróleány, az egyik 22, a másik 24 éves, beszérvizva fe- küdtek a romok között varrógépek mellett. Szélelik, hogy

e két varróleány napokkal a szerencsétlenség bekövet- kezte előtt figyelmeztette a háztulajdonost, hogy a falakon nagy repedések láthatók, az épület mindezen ízében ropog. A háztulajdonos azonban megnyugtatta őket. A háztulaj- donos maga is súlyos sérülést szenvedett orrán, neje és leánya meghaltak. A romokból a legiszonyabb jalkiálta- sok hallatszottak s a tűzoltók mindent elkövettek, hogy a szerencsétlenséket megmentsék. Legirtozatosabb volt a helyzet, midőn a romokból a lángok csaptak fel. „Megé- günk!“ hangzott fel a romok alól. Midőn a vízvezetéki csöveket megnyitották, akkor a romok alól azt kiáltot- tak, hogy megfulladtak a vízben. A szomszédházból lyu- takat vájtak a pincébe és azon keresztül hatoltak be a földszinti és első emeleti lakhelyiségekbe, a bonnan ily módon többeket sikerült megmenteni. A ház 80 lakója közül tizennégyen haltak meg. 40 egyén meg van sebe- sülve és pedig leginkább könnyen, köztük néhány gyer- mek, kik, midőn kimentettek, hálásan borultak megmen- tőjük nyakába. Huszonhatan teljesen sértetlenül kerül- tek ki a romokból. A megmentettek közül többen elvesz- tették miudenüket s a sebesültek nem bírnak dolgozni. Kölnben rögtön gyűjtést indítottak meg számukra, mely már az első napon 7000 márkát eredményezett.

Előintézkedések a francia vendégek fo- gadtatására.

Nagy mérvű készülétek folynak a francia vendégek fogadtatására nemcsak a fővárosban, hanem nálunk is. Az illetők Budapestre f. hó 9-én azaz vasárnap d. e. 9 órakor gőzhajón fognak megérkezni, Szentesre pedig e hó 17-én. Alig hogy megjelent ezen örvendő és meglepő hír a politikai napilapokban, városunk polgármestere azonnal kérdést intézett a fő- városi bizottság elnökéhez Pulszky Ferenchez, mi igaz van a dologban, mikor szándékoznak a francia tudósok a fővárosiak kíséretében városunkba utazni, mely uton jönnek stb. De még el sem olvasták ezen tudakozódó levelet Budapestben, már is jött onnan megkeresés ugyan- csak a polgármesterhez, tudtára adván a francia ven- dégeknek hazánkban való időzésére vonatkozó program- mot valamint azt, hogy Horváth Gyula kormánybiztos- ra van bízva a szentesi utazásra való program megál- lapítása. Így már bizonyos lévén a francia vendégek lerándulása, a polgármester egy értekezletet hívott össze, melyben az a megállapodás történt, hogy ameny- nyiben ezen látogatás az egész város közönségét ér- deklí, okvetlenül szükséges, hogy a város mint erköl- si testület tartozik ez alkalommal föllépni s a fran- cia tudósok méltó fogadtatásáról gondoskodni. E vég- ből a polgármester e hó 10-ére azaz hétfőre d. e. 8 órára értekezletre, 9 órára pedig rendkívüli közgyű- lése fogja egybehívni a városi képviselőtestületet, mely- nek egyedüli tárgyát a francia vendégek mikénti fo- gadtatása s az ezzel járó költségek megállapítása s megszavazása fogja képezni. Ugyanakkor a program összeállítására egy szűkebb körű bizottság lett kiküld- ve, mely következő tagokból áll: Sarkadi N. Mihály polgármester elnöke alatt Stammer Sándor, Fekete Márton, Balogh János, Szeder János, Jóó Károly Bá- nyai József, Sima Ferenc, Balázsovits Norbert, Onodi Lajos, Kristó N. István, Szánthó Lajos, Katkics Gyula és Aradi Kálmán.

E bizottság f. hó 6-án tartotta első ülését s a következőkben állapotott meg.

A francia vendégeket első sorban Csongrádme- gye fizsikara az alispán vezetésével mellett fogja üdvö- zölni Mágocson. A mint a kitünő vendégek azon hely- re érkeznek, hol a mágocsi, szegvári és szentesi utak találkoznak, ott előbb a magyar banda elfújja a fran- cia „Marsailles“ indulót, azután üdvözöltetnek a vá-

„SZENTES és VIDÉKE“ TÁRCAJA.

Ki hitte volna?

— BESZÉLY. —

(Folytatás.)

A mi Andort illeti, ő ugyan még nem volt egész tisztában tervével, de tu'buzzóságában nem is akarta latolgatni annak célszerűségét, kivihetőségét és követ- kezményeit. Ő barátjának helyzetén minden áron segí- teni akart s első felhevülésében hitte is, hogy a szem- lényerében célravezető, mentő eszközt talált. Eltökélt, hogy minden törekvését a családnak s különösen Olga- nak minél közelebről való megismerésére fogja irányoz- ni. Így majd utmutatást fog nyerni a további teendőkre, esetleg Olgaék, vagy a család valamely más tag- jának a frigyától való elidegenítésére nézve.

Karöltve, a teendőkről beszélgetve s ezerféle ter- vet szöve indult a két jó barát hazafelé, hogy még más- nap egyik S. városba, a másik a történeudók bevárása céljából Budapestre utazzék.

II.

Zarándy László háza S. város egyik legcsinosabb utcáját díszíti. Jómóddal készített, régi jó időkre emlékeztető emeletes kőépület ez, melyről a fölötte elrepült évek újainak nyomait letörülte a gondos meszelés s komor külsejét vidorábbá varázsolták az erkélyen izléses csoportokban elhelyezett pompás dísznövények.

Itt kellett Andornak a Ráday Viktor neve alatt szerepet eljátszani.

Midőn az első látogatásra indult, sajátos elfogult- ság vett erőt rajta. Birálgatni kezdé, hogy vajjon helyes- e az út, melyre eléggé meg nem fontolt terve sodorta s hogy vajjon az adott szó, vagy bármely nemes és szent cél feljogosíthatja-e őt arra, hogy ama tisztes, előkelő család érzelmeivel játékos üzőzzön?

Habozva, félve nyitott be a kapun. A tágas, tiszta udvar gyönyörű virágtáblái, telve tündéri szinompában ekeskedő virágok phantastikus csoportjaival, pár pillana-

tig önkéntelen gyönyörrel tölték el szívét. Aztán kibon- takozva e lebilincselő látvány hatása alól, lecsüggesztett fővel s agyában ezerféle gondolattal, haladt föl a szé- les kőlépcsőkön.

A Zarándy dolgozó szobájába kopogott be. Belé- pésekor a ház ura — egy középtermetű, borotvált képű öreg ur, kinek gondosan fésült haját és bozontos bajuszát már megütötte az élet dere — munkáját abban hagyva élénkítő szemeit ő reá függesztette s a mint remegő beszédéből megértette, hogy kebelbarátjának: Rádaynak fia áll előtte, karosszékeből gyorsan felugrott s „hozza Isten!“ kiáltással az eléte álló fiatal embert össze-visszacsókolta. Andor, a mint az ölelő karok kap- csai engedtek és a hatalmas csattanó csókok zápora megszűnt, összeszedte magát s minden törekvését arra irányozá, hogy az őt most kezéinél fogva tartó, tisztes öreg embernek ezerféle kérdéseire következetes és ki- elégítő feleleteket adjon. Minden hang, mely ajkait el- hagyta, nehezére esett; szögyeltte, hogy azzal a jóságos, őszinte arccal szemtől szembe hazudnia kellett. De hát ezen túl kellett esnie. Most az öreg Zarándy tudakozó- dásaival egyelőre felhagyva, nejehez és egyetlen leányá- hoz vezette be őt. Itt már sokkal általánosabb modorban folyt a társalgás, hogysem Andor csak egy pillanatra is elejthette volna nehez szerepének fonálát. Úgyesen, szel- lemelen állotta meg helyét, de a mellett egyetlen röpke szó sem került ki figyelmét s minden legkisebb moz- dulatot fontolórra vett, hogy céljához képest szeretett barátjának Olgaival leendő szerencsétjét vagy boldogtalan- ságát majdnem megállapítani képes legyen. Ily módon már most is minél inkább összehalmozódott tapasztala- tainak szálaí, annál fájóbbá vált az a gondolat, hogy e derek, előkelő család körébe álnév alatt — orvul — kel- lett magát becsempésznie. Mit fog majd mondani nagyvilá- gi szédelgéséhez Zarándyné, a magas műveltségű, há- zias nők eme mintaképe, kiről már ideérkezése alkalmá- val hallotta, hogy boldogságát nem a külvilág zajában, hanem abban a kis körben kereste és találta fel, melyet egészen övének mondhatott? — Miként fog vélekedni fölöle anyjának méltó leánya: Olga, e kegyes, bájos, szó- ke teremtés, kinek szoborszerű, szüende arcán oly igézö-

leg ömlik el az az úde, szűzies kifejezés, melyet a vil- lág gonoszságának még csak sejtelve sem zavart meg? ! Hát az öreg Zarándy, e nyíltszívű, igazi magyaros, tisz- ta jellem? ! . . .

Ilyenféle gondolatok ütték-kergették egymást An- dor agyában, mialatt első látogatásának nehézségeit a család tagjának előzékenysége és figyelméhez illően igyekezett megoldani.

Bucsuzások Zarándyék felszólítására gyakori látog- tatást ígért s aztán hazafelé indult. Még csak most kez- dött igazán komolyan gondolkodni eléggé meg nem fon- tott lépéséről s képelete máris sötét színekkel festé an- nak következményeit. Belátta, hogy hibáját kiténének fölfedezése által már nem hozhatja helyre, sőt inkább az- zal saját becsületének ártana; belátta, hogy kényes hely- zetéből csak a Viktor személyes megjelenése és fölvilá- gosításai képesek minden utógondolat nélkül kiszabadít- tani; őt pedig ígérete szerint csak akkor hívhatja S. városba, ha az ő érdekét illetőleg, valami fontos ered- ményre jutott.

* * *

Andor azután nagyon gyakran megfordult a Za- rándy-háznál. Minden pillanat, melyet e kedves család körében töltött, újabb tisztelettel tetőzte azt az őszinte nagyrebcsülést, melyet szívében már az első látogatás óta érzett, hanem egyuttal újabb meg újabb örvénynek is vetette meg alapját. Sokszor tett keserű szemrehányást önmagának, sokszor vitytak érzelmei a rideg okoskodás erőszakoskodásaival heves tusát, de mindannyiszor azzal hallgattatta el lelkiismeretének tiltakozó szavát, hogy mégsem oly nagy az a véték, a mit elkövet, mert ud- variásának tömjénfüstje nem kábitotta el még a szép Olga fejecskéjét. Így legalább az nem terheli lelkét, hogy annak a rózsás arcú, kedves teremtesnek ifjui álmaira fátyolt borít. De meg aztán Viktornak is egész elragad- tatással irt a család felől, különösen pedig Olgaérol s u- gyanacsak biztatta, hogy jöjjön minél előbb, mert e ked- ves leányért bizonyosan el fogja feleljeni ismeretlen ideálját.

(Folyt. következik.)

rosi tanács által. Magyar Mózsháza mellett egy nagy diadalkapu lesz felállítva, mely alatt történik az ünnepélyes bevonulás magyar lovas banderium kíséretében. A másik diadalkapu a nagy vendéglő és a szentesi takarékpénztár épülete közt lesz felállítva, hol férbe öltözött leányok virágot fognak hinteni a vendégek elé. A vendégek s kíséretük a megyelüz gyűléstermébe fognak bevonulni, hol a polgármester fogja őket üdvözölni s egyszersmind a városi képviselőtestület bemutatni. Innen történik azután a vendégek elszállásolása. Ugyanakkor délután nagy népiünnepély lesz a tul a karcai kertben, melynek programja részint falragaszok, részint meghívók által fog közölni a lakossággal. Este bankett lesz Rambovszky kávéházában s fáklyás zene, mely alkalommal Fekete Márton megyei főjegyző fogja az üdvözlő beszédet tartani. Bankett alkalmával a helybeli cigány zenekar és a dalárda fog közreműködni. A következő nap programja csak akkor fog megállapítani, a mikor tudva lesz, mikor fognak a francia vendégek városunkból távozni, sőt az itt közölt program megartása is attól függ, mely időben érkeznek majd a francia vendégek városunkba, mert ha pl. még délelőtt érkezének avagy délben, akkor valószínűleg délben lesz a bankett megtartva. Kocsikról s hintókról gondoskodva lesz, nemkülönben magyar és francia nemzeti színű lobogókról, de kívánatos, hogy a lakosság is ilyenekről gondoskodjék. Ép úgy óhajtanék lenne, ha a népiünnepélyben résztvevő leányok szép nemzeti öltözetben jelenének meg, iparosainktól és gazdálkodóinktól pedig elvárjuk, hogy a fáklyásmenetben minél tömegesebben fognak résztvenni, szóval tegyen ki Szentes magáért s fogadja minél impozánsabban a kitünő vendégeket.

Világfolyása.

Hazánk fővárosa lázas tevékenységet fejt ki a francia kitünő tudósok minél díszesebb fogadására s a Gerlócy alpolgármester elnöklése alatt e célból tartott bizottsági ülésben 6000 frtot szavaztak meg az ünnepélyességek költségeinek fedezésére. S míg a magyar nemzet örül a mindig újból nyilvánuló külföldi elismerésnek, addig idegen ajku hazánkfiai csak úgy dühnek fulnak s nem tudnak hová lenni a méregtől. Így horvát testvéreinknél Starcevic hívei ismét fel akarják zaklatni a nép szentvédelyeit. A szerbek most készülnek a kongresszusi választásokra. Angyalcsot tudvalevőleg ő felsége nevezte ki, nem a kongresszus választotta patriarkának. Az újvidéki „Zastava“, noha ily kinevezés az orthodox egyházban mindenütt előfordul, most törvénytelennek jelenti ki. A patriarkát a legdurvább szavakkal árulónak, renegátnak jelzi s a királyi kinevezést semmisnek kívánja nyilatkoztatni e kongresszuson. Szász sógoraink nem hagynak fel németországi izgatásaikkal, melyek nem maradnak eredmény nélkül, a menyében a közvéleményt ellenünk elmergesítik, a mint azt magyar tornászaink Drezdában tapasztalni kénytelenek valának.

Németország uralkodója Vilmos császár Gasteinban használja a szokásos fürdő-gyógyimódot s úgy látszik, hogy gyöngékedése muló félben van, mégis az idén nem fog elmenni Ischlbe uralkodónk meglátogatására, hanem Ferenc József királyunk és Erzsébet királyné mennek az agg német császárhoz. Mi ebből csak azt véljük kimagyarázni, hogy Németországgal kötött szövetségünk még egyre szilárdabb lesz s így jól van, mert a mit a hatalmas német császár és még hatalmasabb kancellárja Európában valószínűleg akar, az ellen nem támadhat fel senki. Európában eddig még Bismarck szava a döntő s ha államunkat közös érdek kapcsolja a nagy Németországhoz, akkor nyugodtak lehetünk, a csendet nem zavarja fel a fegyverek csörgése, nem, még ha Oroszország akarná sem, mert Bismarck hereg ura Európa békéjének s ő tudja legjobban, hogy Európa nagyon is rászorul a békére.

Angolország. A kormány gyorsan és véglegesen befejezni törekszik az afgán határkérdésre vonatkozó tárgyalásokat. Eddig az új kabinet nem érezte szükségét, hogy az elődje által elfogadott egyezségi terven változtasson. Az angol kormány semmi áron sem fog bármely vitás kérdésnek függőben hagyására egyezni, hanem határozott és végleges rendezést óhajtott elérni az afgán határvonalra nézve s azért ma e kérdés mellett minden más diplomaciai ügyet háttérbe szorított. Az egyiptomi politikát illetőleg a Salisbury kormány még mindig nem tud végleges határozatra jutni. Wolslev tábornok, mint katona, az erélyes akciót, a máhdi hatalmának visszaszorítását sürgeti. Ilyesmibe azonban Londonban nem igen egyeznek bele.

Oroszország komoly politikai köreiben az angol kabinet látszólagos békés hajlamaiban és nyilatkozataiban nem igen biznak. Azt hiszik, hogy Salisbury a tárgyalásokat el akarja nyújtani nemcsak azért, hogy időközben katonai rendszabályokat foganatosíthasson, hanem azért is, mert oly eshetőséget remél, mely az Oroszországgal való szakítást elkerülhetlenné teend. Az orosz kormány Bajer vezérőrnagyot egy szakasz kozákkal a Kaspi tenger-

ren túra küldötte azzal a fontos megbizással, hogy a Kaspi tengeren túl újonnan hódított területeken az orosz határt kipuhaltolja, a közlekedési és kereskedelmi összeköttetéseket tanulmányozza s mindazokat a pontokat kikutatassa, a melyeken árúraktárak állíthatók fel.

Meghívás.

A „Szentesi Casinó Egylet“ folyó évi augusztus hó 20-ik napján (Szent István királykor) saját helyiségében tartandó huszonöt éves emlékünnepélyére, úgy mint a délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ órára kitűzött díszközgyűlésre és azon nap este 8 órakor tartandó közvacsorára az egylet tisztelt tagjait kedves családjukkal együtt az elnökség e helyen is meghívja s felkéri, hogy az ünnepély kivánt sikeréhez képest minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

A társas vacsoránál egy teríték ára 1 frt 20 krban állapítottat meg; kéretnek a tagtársak, magukat az egyleti szolgálta által körülhordozott iven aláírni, annyival inkább, mert az ív f. hó 17-én este be fog zártni. — Az aláírások kötelezők.

Szentesen, 1885. évi aug. hó 2-án.

AZ ELNÖKSÉG.

Köszönetnyilvánítás.

A „Csongrád megyei kör“ által f. hó 1-én rendezett nyári tánemulatság alkalmával felülfizettek: Kiss Zsigmond úr 2 frt, Soós Albert úr 1 frt, Schweitzer Sándor úr (Félegyházáról) 1 frt, Hankiss Károlyné úrnő 2 frt, Dósa Molnár János úr 2 frt, Kugler Jusztin úr 1 frt, Gabi 1 frtot. — Nevezett felülfizetőknek, valamint Balázsovits Norbert szerkesztő úrnak, ki a belépti jegyeket és a férfi táncrendeket díj nélkül elkészíttetni szives volt, a bálibizottság nevében hálás köszönetünket nyilváníttuk.

Szentesen, 1885. aug. 3.

TASNÁDY ANTAL
pénztáros.

RAMBOVSZKY JENŐ
pénztáros.

HIREK.

— **Fényes esküvő** volt f. hó 4-én d. u. 5 órakor a helybeli ref. templomban, a mikor dr. Csató Kálmán helybeli köz- és váltó ügyvéd és Sulez Emma, Sulez Lajos polgártársunk kedves és csinos leánya, örök hűséget esküdtek egymásnak. Zavaratlan boldogság kísérelte a fiatal párt a házasság pályáján.

— **Helybeli kaszinónk**, a mint a mai számunkban közölt felhívásból látható, 25 évi fennállásának jubileumát fogja megünnepelni f. hó 20-án vagyis szent-István napján. Délelőtt fél 11 órakor Zolnay Károly kaszinói tag fel fogja olvasni a kaszinó eddigi történetét, este pedig bankett lesz. A meghívók mai napon küldetnek szét.

— **A szentesi vadásztársaság** a vadászatra nézve legutóbb a következőket állapította meg a f. hó 5-én tartott közgyűlésen: 1.) A Szentesi vadásztársaság alapszabályai a földm. ipar és keresk. m. kir. miniszterium által 38957/885 sz. a. jóváhagyva leérkeztek, ezen körülmény a f. évi aug. 5-én d. u. a kaszinóban tartott közgyűlés által tudomásul vétetvén az egylet végleg megalkultnak tekintetik s tényleges működését megkezdette. 2.) Ugyanakkor a társaság által a várostól kihasznált területre nézve határozatot, hogy a felső és alsó sörét vadászása ez évre mindennemű vadra tilalmazzatik és ott vadászni senkinek nem szabad, ez a vadállomány megőrzése és szaporodása szempontjából történt; — napi rendszer vadászatra a nyomás és szent-lászló jelöltettek ki, melyeken a vadászüny megnyitla 1885 aug. 15-től a társulat tagjai vadászhatnak; — Kis és Nagy Királyság, Derekegyház és Dónáth széle vadászata kör és hajtó vadászatra tartatik fent, melyek már sepr. hó első felében kezdetüket veszik, és időközönként rendeztetnek; ez további intézkedésig érvényes. Az alapszabály kinyomatik és a tagok között a vadászterület rajzának másolatával kiosztatik. 3.) A társulat vadászterületen idegenek vagy nem tagoknak a vadászat tiltatik és újból felhívatik a lakosság arra, hogy ebeikre a törvényparancsolt nyakkolonec annál inkább red tegyek és a nélkül szabadon ne engedjék, mivel a vadászterületen kolonc nélkül talált ebek kóbor kutyáknak tekintetvén kimeletlenül elpusztítottak. 4.) Figyelmeztetnek a vadászatkedvelők, hogy ha a társulatra lépni óhajtanak, ebbeli szándékukat a választmányi bejelentés végett Tóth János egyleti ügyész vagy Dósa Béla egyleti pénztárnoknál jelelték be, mert a vadász idey már aug. 15-én megnyitlik.

— **Báli tudósítás.** (Beküldetett.) Csak nem akar javulni sem erszényünk, sem ifjuságunk. Rendes dolog, hogy a helybeli illetőségű egyetemi s akadémiái hallgatók nyári mulatságot szoktak évenként egyszer rendezni; rendes dolog, hogy az ilyen nyári mulatság deficitet szokott járni; de rendes, vagy nem annyira rendes, miut inkább megszokott dolog az, hogy a férfi-ifjuság legnagyobb része abban látszik gyönyörködni, hogy mi-kép unatkoznak a hölgyek a táncosok nagy hiánya miatt. Valóban, mikor az ember a mai mulatságokat nézi, nem tud eleget csodálkozni a fiatal emberek közönyös-ségén, mintha nem is vérből volnának — valóságos jég-kéreggel vannak beborítva, nem mozdul meg fele sem. Hát minek vigyék az anyák leányukat a bálba? Van-e a megjelenő hajadonok közül — de még a menyecskeket sem veszem ki —, a kik azért mennének a bálba, hogy egymást bámulják s celtalanul nézzék? Van-e egyetlen egy köztük, a ki nem szeretne táncolni? Bármily

széreny legyen is a készülődés egy bálra, mindig kisebb nagyobb költséggel van összekötve, s ennek fejébe még azt nyeri igen sok hölgy, hogy táncost sem lát. Ily szomorú képet nyújtott a csongrádmegeyi kör által rendezett bál is mult szombaton. Nem okolható ezért a rendezőség, hogy a hölgyvilág oly átkozott rozsol mulatott, hanem általában az ifjuságnak róható fel, hogy a bálteremben megjelenvén, tétlenül nézi a szomorú állapotot s nem törődik a rá váró kötelelességgel. Ha ez így fog tovább tartani, valóban propagandát kellene csinálni, hogy a leányok ne is menjenek nyilvános bálba, hanem egyes családok rendezzenek házi mulatságokat, melyek bizonyosan kevesebbe kerülnek s mindig jobban sikerülnek; s olyankor a táncolni nem akarók hadd maradjanak otthon — a kuckóban. (Egy családos apa.)

— **Az árzteli kut** furásában tegnap esti 6 óráig 249 méter és 38 cmterre haladtak.

— **Rendkívüli közgyűlése** lesz Szentes város képviselőtestületének f. hó 10-én azaz hétfőn délelőtt, melynek egyedüli tárgyát fogja képezni a városunkba érkező francia vendégek mikénti fogadtatása.

— **Fürdői értesítés.** A fürdőtársaság felügyelő bizottsága f. hó 6-án tartott ülésében a fürdés idejét és rendjét akként módosította, hogy a nők s férfiak részére külön fürdési napok lesznek ezentúl, még pedig férfiak fürödhetnek vasárnap, kedd, csütörtök és szombaton, nők pedig hétfőn, szerdán és pénteken. A kabin fürdők egy nőnek mint férfiaknak mindenkor rendelkezésre állanak. Minthogy oly részvényesek is vannak, kik részjegyeiket nem akarják kiváltani, azok újból fel fognak szólíttatni a részjegyek 8 nap alatti kiváltására, különben a részjegyek ára bíróság útján fog tőlük behajtatni. Bizony szomorú dolog, mikor valaki valaminek aláír s azután kötelelességét nem teljesíti.

— **Ruziczky Richárd** végzett jogász, Ruziczky György helybeli m. kir. adópénztárnok ur fia, a helybeli kir. járásbírósághoz joggyakornoknak lett kinevezve.

— **Megüresedett állomás.** Balázsovits Norbert polg. isk. tanár lemondván a tornatanításról, a tornatanári állomás egy évre ideigleneesen fog betölteni. Az erre vonatkozó felhívást mai számunk közli.

— **Felhívás.** Minthogy a szentesi iparos ifjusági egylet elnöksége által a mult számban megjelent felhívásra igen kevés folyamodó jelentkezett, a választmányunk f. hó 6-án hozott határozata alapján felhívattuk újból nevezett egylet rendes tagjai (iparossegédek), hogy a kik a Fogl-féle alapítvány segélyében részesülni s az országos kiállítás megtekinteni óhajtják, folyamodványukat a multkori felhívásban közölt adatokkal Kolpacs János egyleti alelnök úrnál f. hó 10-ének (hétfő) déli 12 órájáig okvetlenül nyujtsák be. Szentes, 1885 aug. 7. Az elnökség.

— **Tanitóválasztás.** F. hó 3-án töltetett be választás útján a Szentes város által felállított kistókei új iskola tanítói állomása. A jelentkezett 20 pályázó közül Tóth Elek okleveles tanítójelölt s városunk szülöttje 9 szavazattal 7 ellen nyerte meg ezen állomást. Erőt és kitartást kívánunk fiatal polgártársunknak ezen terhes pályán.

— **Szomorú világosságot** vet iparossegédeink gondolkodására azon körülmény, hogy azon felhívásra, melyet az iparos ifjusági egylet elnöksége az országos kiállításra való kiküldetésre vonatkozólag tett, mindössze 4 mondd négyen jelentkeztek, tehát kínálva sem kell az uti költség. Reméljük, hogy a másodszori felhívásnak nagyobb eredménye lesz. Megjegyzendő, hogy asztalos, lakatos, kovács és bognár segédek nem is jelentkeztek, pedig ezeknek áll legfőbb érdekében a kiállítás megtekinteni s iparágukat bővebben tanulmányozni.

— **Szalmakalap** — lovak részére. Egy trieszti szalmakalapgyáros lovaknak való szalmakalapokat hozott forgalomba. E kalapok hasonlítanak a mai modern női kalapokhoz. A becses találmány célja: a lovakat megvédeni a napszúrástól.

— **A milliomodik kiállítás beléptijegy.** Az orsz. bizottság elhatározta, hogy az, ki a kiállításra a milliomodik beléptijegyet váltja, ajándékot fog kapni. A fizesletajándék 100 darab kiállítási sorsjegyből fog állani, melyet a milliomodik beléptijegy váltója mindjárt a jegyváltás alkalmával kezébe kap. Ama napon, melyen a milliomodik jegy minden valószínűség szerint kiadatni fog, a kiállítás összes bejáratat bezáratnak s a főbejárat és ennek baloldalán lévő pénztár marad nyitva. Ez utóbbiban háromtagú bizottság fog ülni s a milliomodik jegy kiadását háromszoros kürtjelzés fogja tudatni a közönséggel. Jelenleg mintegy 850,000 ezer jegy van már eladva és így a milliomodik jegy már 10—20-á között fog kiadatni.

— **A váci székeskáptalan vikárius kapitularissá,** vagyis az elárvult egyházmegye ideiglenes kormányzó-jává mult héten Neszedva István felszentelt püspököt és nagyprépostot választotta meg.

— **Férfi ruhában járó női tolvaj.** Szolnokon a rendőrség letartóztatott egy leányt, ki rendszerint férfiruhában járt és több lopást követett el.

— **Jól esik jelezniünk,** hogy az erdélyi közművelődési magyar egyesület alapító tagjai egyre-másra szaporodnak, így közelebb Szt.-András községe, valamint annak nemes szívű plébánosa gr. Pongrácz János pápai kamarás ur is az alapító tagok sorába lépett, egyenkint 100—100 frttal.

— **Gyomán** m. hó 20-án tűz ütött ki, amikor a ref. paplak nádfedeit lakása is nagy veszélyben forgott. Szerencsére a tűzet lokalizálhatták.

E rovatunk folytatása a mellékleten.

Bazsó Istvánnak

lapistón 18 hold földje eladó. Értekezni lehet II. t. 297 sz. a. házánál.

T Ű Z I F A - E L A D Á S.

A Tiszánál van következő tüzi ölfánk eladó, ugymint:
**hámozott cserfa, gömbölyű körösfa, bükkfa, hasábos
 csertölgyfa, hasábos gyertyánfa.**

Az eladással Dósai Ignác csöszünk van megbízva, ki árjegyzékünket elő fogja mutatni.

SZÉN	kovácsoknak szobafűtésre eséplőgéphez	mindenkor üzleti telepünkön készletben van.
-------------	---	--

Tisztelettel

LÁZÁR és SONNENFELD.

Alulírott tudatja a helybeli és vidéki
t. gazda közösséggel, hogy

gabonacséplést

elvállal és azt gyorsan s kifogás nélkül
teljesíti.

A föltételek akár helyben **Schleier
István** kereskedő úrnál, akár alulírott nál
Szegváron megtudhatók.

Krúg János

géptulajdonos.

Jurenák Ede örökösének

lapistói tanyaföldjük folyó évi szt.-Mihály naptól
kezdve hasznóberbe kiadó. — Értekezhetni Fekete
Márton megyei főjegyzővel. — Továbbá:

özvegy Jurenák Edéné
piactéri házában egy nagy magtár, egy bolthelyiség
és egy két szobás lakás bérbe adandó.

Alulírottak a vásárhelyi-útcái házában, ked-
vező helyen,

egy bolthelyisége
van azonnal kiadó.

Györi József.

1527/1885.

Árverési hirdetmény.

Szentes város árvaszéke által közhírré tété-
tik, hogy néhai Sinóros Szabó József és neje ha-
gyatékaéhoz tartozó s a szentesi 1192. sz. telek-
jékben foglalt $4^{917}/1600$ hold nagyhegyi szőlő, 9162.
helyr. sz. a. $14^{840}/1600$ hold dónáti tanyaföld, 9845.
helyr. sz. a. $6^{60}/1600$, 9511. hrsza. $3^{516}/1600$, 9829,
9832. hrsza. $7^{135}/1600$ hold kistőkei és 4108 hr-
sz. a. 1390 [ ] öf felsőretili földek nyilvános árve-
rése **1885. augusztus 31-ik napján**, a városház ud-
varán 1885. szeptember 29-től 1886. szept. 29-ig
terjedő egy évre hasznóberbe fognak adatni. A fel-
tétételek Pataki Imre közgyámmal megtekinthetők.

Kelt Szentes város árvaszéke 1885. július hó
25-én tartott üléséből.

Sarkadi
árvsz. elnök.

Felhívás.

A Szentes városi gymnásiumi tanfolyam-
mal egybekapcsolt polgári fuiskolánál a torna-
tanári állomás megüresedvén, ennek egy évi ide-
iglenes alkalmaztatás által történendő betöltése
céljából felhivatnak mindazon tornászatanításra
képesített helybeli tanfőriaik, kik ezen állomás
ideiglenes betöltésére hajlandók, hogy tornászati
oklevéllel felszerelt kérvényeiket **folyó hó 15-ik
napjáig** a községi iskolaszék elnökségéhez ter-
jesszék be. Ezen állomás javadalalmazása évi 300 frt,
mely előleges havi részletekben adatik ki. Tani-
tási kötelezettség a miniszteri tanterv szerint, he-
ti 12 óra.

Szentesen, 1885. auguszt. 5-én.

Zolnay Károly
isk. székü jegyző.

Kristó Nagy Antalnak
Kajánon 87 hold s belső Ecsere 105 hold földje
hasznóberbe vagy feles munkálatra kiadó. — Érte-
kezni lehet II-ik tized 145. szám alatt.

Özv. Szeder Ferencznének
15 és 16-ik dűllőben levő
réti földje
árendába kiadandó.
Ertekezni lehet Sziürszabó Sándor-féle házbán
kispiac mellett.

513 szám.
v. 1885

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.
c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a
Szentesi kir. járásbíróóság 3394/885 számú végzése ál-
tal Magyar Mózes javára Weinberger Hermann ellen
1200 frt tőke, ennek 1884. év szept. hó 15 napjától
számítandó 6% kamatai és eddig összesen 27 frt 30 kr.
perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési vég-
rehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 919 frt 90
kr-ra becsült suszter munkák, házi butorok és konyha
edényekből álló ingóságok nyilvános árverés útján
eladatnak.

Mely árverésnek a 3475/1885 psz. kiküldést ren-
delő végzés folytán a helyszínen vagyis Szentesen, vég-
rehajtást szenvedett lakásán leendő eszközlésére **1885.
évi augusztus hó 13-ik napjának délelőtt 9 órája** határ-
időtil kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel
oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy: az érintett in-
góságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107.
§-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is
eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi
LX. t. c. 108 §-ában megállapított feltételek szerint
lesz kifizetendő.

Kelt Szentesen, 1885. évi aug. hó 3-ik napján.
Végh Sándor
kir. bír. végrehajtó.

három utcai szoba hozzá tartozó mellékkel azonnal kiadó. Értekezhetni ugyanott, I. t. 264. sz.

A torontálmegegyi gazdasági kiállításon 1884-ben **EZÜST DIST-OKLEVELET** nyert.
 A bécsi 1883. évi nemzetk. gyógyász. kiállításon **EZÜST ÉRMET** nyert.
 A triestri 1882. évi kiállításon **BRONZ-ERMET** nyert.
 A gráci 1880-ik évi országos kiállításon **ELI-MERESI OKLEVELET** nyert.

A MOHAI F Á G N E S F O R R Á S

házaik egyik legszénsavdúsabb
S A V A N Y U V I Z E

kötőnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavarknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmán
alapuló bajaiban. Általában a víz mindazon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a
szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiferjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos **Édeskuty L.** m. kir. udv. szállítónál,
főraktár Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás
1,500.000
palaczk.

Szentesen kapható: Dobray S., Soós A. és Szépe K. uraknál.

Melléklet a „Szentés és Vidéke“ 1885. évi 32-ik számához.

— **Kecskemét** híres város az alföldön. Ezt az öreg Hornyik jeles történeti munkájából is tudjuk, (bárha a nagykorosiek tagadni merik). E derek magyar város most létszázézer forintot kaszárnyát épített.

— **Öt krajcáros tánc.** Bécs város legújabb alkotása ez s a nép úgy nevezi, mert minden tánc, melynél a hölgyek díjmentesek, a táncosnak 5 krajba kerül, ha meg oly rövid forduló volt is az. Olcsónak éppen nem mondható ez az eljárás, mert szenvedélyes táncos egy éjjel ily módon elfizethet 1 frt 50 krt, 2 frtot, sőt még többet is. Ez bizony jobban kifizeti magát a vendéglősre és a zenekarra nézve, mint a megszabott belépti díj.

— **Áthalott** volt Nagy Károlyban egy Csáky Péterné nevű 91 éves öregasszony s már éppen le akarták szegezni koporsóját, amidőn a jelenlevők nagy ijedelmére fölytá szeméit és kijelenté, hogy ő még nem halt meg.

— **Högyszáz halálraitéit.** Olaszország börtöneiben jelenleg 400 oly rab van, kiket halálra ítélték, de kiknek büntetését a korona kegyelme életfogytiglan való fegyházza változtatta.

— **Ezüst menyegző.** Julius 21-én az egész Tiszacsalád e gyűtt volt Geszten, hogy rósát vegyen a miniszterelnök házasságának huszonötödik évfordulója alkalmából rendezendő családi ünnepélyen. Tisza Kálmán híveit az ország minden zugából megratulálták mesterüket, kívánván neki, hogy a miniszteri széket is tartsa meg oly következetesen 25 évig, hogy akkor aztán nagy ünnepélyt caphassanak.

— **Koldusok lapja.** A „Journal de Mendiants“ (koldusok lapja) Páris sok száclapja között érdemel különöségénél fogva annyit, hogy föiemlitéssék. E lap hetenk egyszer jelenik meg s nem foglalkozik sem politikával, sem irodalommal, de hasábjait egészen olvasói érdekének szenteli s mint ilyen kitűnően van szerkesztve. Tartalmát efféle hirdetések képezik: „Egy órákor majd esküő lesz a Trinité templomban“. — „Keresetek egy vak, aki egy kissé tud fótázni.“ — Egy tengeri fürdő nyomorékat keres. Jó ajánlatok és némi biztosíték szükségesek.“ Ez utóbbi hirdetés nem éppen tréfa, minthogy akad fürdőhely, mely nem csak fogadósámlával, borralval követéssel és kártyajátékkal igyekszik kizsarolni, de egyttal szerződött koldusokat is, akik keresményök föléit kötelesek a fürdőtulajdonosnak átszolgáltatni. Az ilyen koldusok aztán hivatászerűen űzik mesterségüket, s az illető fürdőhelyen monopoliumot élveznek.

— **Czigány földrajz.** Egy határszéli községről folyt a vita, vajjon még Vas megyéhez tartozik-e vagy már Stajerföld? Ezt a kérdést végre is egy cigány oldta meg: „Menjünk oda lopni, és ha megfognak és nem Szombathelyre, hanem Grácba visz a csendőrség, akkor nem Vas megyéhez, hanem Stajerországhoz tartozik.“

— **Üngylókassza a templomban.** Borzalmas jelenet színhelye volt Bécsben a krottenbergi templom. Reggeltől nyolc órákor, mikor a plébános meg akarta kezdeni a

misét, egy Krager Antal nevű paraszt lépett dult arccal a zsufolóság megtelt templomba. Krager egyenesen az oltárhoz ment, letérdelt az elé és el kezdett oly hangosan imádkozni, hogy a plébános kénytelen volt a misét félbeszakítani. Néhány fiatal legény rögtön elősietett, hogy a csendőrséget eltávolítsa. Erre Krager felugrott, vérben forgo két szemét végig jártatta a tömegben, aztán egy nagy konyhakést rántott elő és azt, mielőtt megakadályozhatták volna, markolatig döfte a torkába. A templomban borzasszó izgatottság támadt, az üngylókat kivitték a szabadba, de már akkor halva volt. Krager java korabeli ember volt, négy gyermek apja. Borzasszó tetőt, egy látszik, megháborodott elmével követte el.

— **A budapesti állami közép-ipartanodában** a beiratások ezután szeptember 1-ő napjától nem 15-dik, hanem csak 10 dik napjáig tartanak. — A belépi ohajtó tanulóktól előzetes gyakorlatot kívánatlik, legalább az, hogy ezen nyári szünidő alatt a gyakorlatilag foglalkozzanak s ezt hiteles bizonyítvánnyal igazolják. — Szükséges végre, hogy a tanulók a beiratáshoz szüleikkel vagy gyámijaikkal jelenjenek meg. Budapesten, 1885. július 15-én. Hegedűs Károly igazgató.

— **Óvszer a kolera ellen.** A bulletin de statistique érdekes adatokat közöl a kolera pusztításairól nőtlenek és házások között. Tudva lévő, hogy öregek, gyöngye testalkatu egyének, továbbá kik rosszul táplálkoznak, vagy kicsapongó életmódot folytatnak, különösen ki vannak téve, hogy a kolérát megkapják, úgy látszik azonban, hogy erre nagy befolyással bír a nős vagy nőtlen állapot is. Ugyanis a mult év november hóban Párisban dühöngött kolera alkalmával vezetett pontos feljegyzések szerint e betegségnek a nőtlenek sokkal inkább alá vannak vetve, mint a házások; százezer férfi lakos közül Párisban meghalt 25 — 30 év között 51 nőtlen és 15 házias férfi; 30 — 40 év között 136 nőtlen és 61 nős; 40 — 50 év között 235 nőtlen, 91 nős; 50 — 60 év között 250 nőtlen, 94 nős; 60 — 70 év között pedig 671 nőtlen és 47 nős; tehát a nőtlenek halálázási aránya a nősöket felette megmegaladja, e szerint biztosan állíthatjuk, hogy a házias élet egyik legbiztosabb óvszer a kolera ellen.

— **Sátoraljauhelyi helyesírás.** „It a szemet Horrás és disznó Perzselés 5 forint melet Tilos“. A ki nem hiszi, olvassa el Zemplénnegyve székhelyének, S.-A.-Uj helynek egyik tilalom tábláját a „Rákóci utca“ bejáratának hidontuli oldalán.

— **Atyagyilkos.** Kraunában Szkutes mellett két mezei munkás, apa és fiu, összecivodtak. A 20 éves suhanc dühében megragadott egy kasszát s ezzel az öreg fejét levágta. A gyilkost elfogták.

— **Gondatlan sétátók ellen** szigoruan járt el a salis bury-i tanács. Nagy pénz bírságot fizetnek azok, kik hönku alá veszik sétabotjukat vagy esernyőjüket s így másokat meglöknek vagy éppen megsértének.

— **Mit okozhat egy csók.** Egy 17 éves szép le-

ány Bécsben a fülbetegek klinikáján nagy szegénykedve előadta az orvosnak, hogy mindkét füőre megstükeftűt, de süketsége okát a világról se mondhatja meg. Végre hosszas vonakodás után nagy arepiruással bevallotta, hogy neki szeretője van, a ki hosszabb utazásból megtérve fülét mohón megcsókolta. E perctől kezdve föleében nagy fájdalmat érzett, azóta nagyot hall. Gruber tanár megvizsgálva a leány fülét konstataulta, hogy a dobhártya meg van repedve, ez és a fül lágy képletei gyuladásban vannak. A csókunk tehát igen veszedelmes következménye volt.

— **Uj krajcáros és félkrajcáros rézpénzt** bocsát ki az állam forgalomba. Ez új ércpénz a régítől csupán annyiból fog különbözni, hogy a verési év „1885“ lesz látható. Az új ércpénzt már kiverték s a napokban egyelőre a bécsi és budapesti közp. állampénztárban kaphatók lesznek, de augusztus hó közepén a vidéki állampénztarak is kapnak nagyobb készletet az új ércpénzből. A régi egykrajcáros és félkrajcáros azért továbbra is forgalomban fog maradni.

— **Kényelem netovábbja.** Egy fiatal emberről van szó és egy borbélyról. A szövívő a borbély, tehát szavaiért ő a felelős. Van neki egy kuntsaftja — így szokta ő a többi kuntsaftjainak elbeszéli — az rendkívül szereti a kényelmet s azért az ágyban borotváltja magát. — A borbély benyit a hálószobába, habot ver, megélesíti a borotvát, anélkül, hogy az alvó fiatal embert mindezen készülődés untatná. A fiatal ember rendesen fálnak fordult arccal alszik, úgy hogy a borbélynak előbb meg kell fordítania. Az ifju ekkor félálomban kérdezi: „Ki az és mit akar?“ — „A borbély, kérem alásan. Tessék nyugodtan maradni, kérem alásan, mert különben baj lesz.“ — A fiatal ember tovább alszik s bajszát sem billenti meg, mialatt a borbély fél arcát letarolja. A borbély most ujra feni a borotvát s a fiatal ember ismét dörmög valamit, mialatt a borbély másik oldalra fordítja. Midőn a műtettel készen van, a borbély halkán eltávozik, a fiatal ember egy-két óra múlva megborotváltan ébred föl. Ez így történik hetenként kétszer-háromszor s némi különbség csak eisején van. Ekkor a borbély a kétszeri megfordítás után még egyszer megrázza a fiatal embert. — „Az ördögbe is, csak nem akar még egyszer megborotválni?“ — „Oh nem, kérem alásan, hanem ma elseje van.“ — „Ühüm!“ — mormogja a kényelem-szerető uracs, s horkolni kezd, a borbély pedig bele-nyul az éjjeli szekrényen lévő pénztárcába s kiveszi onnan a havi járandóságot és — miut rendesen — halkán eltávozik.

— **Iszonyu gyilkosság.** Sajó-Szőgeden iszonyatos gyilkosság történt. Serényi gróf s-szögedi tanyáján már évek óta szolgál H. B. bacso csinos feleségével; ehhez a bacsohoz vagy hat hónappal ezelőtt került bojtárnak egy szándékos emberölés miatt Illaván 6 évi fogságot kitöltött rovatott élett egyén. A bojtárnak megtetszett a bacso felesége s minden kiálkozó alkalmat felhasznál,

hogy a fiatal asszonnyal szerelmét tudomására hozza. Az erényes nő majd nyájasan, majd komolyan, de mindig visszautasította a bojtár szerelmi vallomásait, míg végre két héttel ezelőtt a bojtár által ellene elkövetett merénylet folytán panaszt emelt férjénél, ki e panaszt a gazdának továbbította. A bojtár, kit gazdája elkergetéssel fenyegetett, bosszút forralt a nő ellen, mit f. hó 22—23 dika közti éjjel vérfagyasztó módon végre is hajtott. A bacsó ugyanis az éjjel a szomszéd faluban töltvén, felesége három gyermekével a tanyán levő kis kunyhóban honn maradt. A bojtár ez alkalmat felhasználva, behatolt a lakásba, a nő száját betömte, kezeit kötéllel hátrakötötte. Egy fokossal koponyacsontját több helyütt betörte és egy éles késsel a nőt iszonyúan összevagdalta. A tett helyén megjelent törvényszéki vizsgáló és orvosok borzadva riadtak vissza ez iszonyatos látvány elől. A tettest még eddig nem fogták el.

Irodalom.

Stark Nándor helybeli könyvkereskedő kiadásában megjelent „**Szentes város rövid ismertetése**”, melynek szerzője Saling Géza helybeli ág. ev. elemi tanító, továbbá az eddig használatban levő irkának a papir minősége tekintetében sokkal finomabb kiállítású és a borítékon Szentes város helyrajzával ellátott magyar irka méltán érdekelheti a helybeli tanfőiskolát is meg vagyunk győződve, hogy nevezett kiadó nagy szolgálatot tett úgy a tanúgynek mint a tanfőiskolának a két művecske kiadásával. Csakis a tanító érzi feladatát súlyát, midőn a zsenge koru ifjúságot az első földrajzi ismeretekre kell oktatnia, mert oly dolgokról kell beszélnie, melyek a növények előtt szárazoknak, unalmasnak látszanak, holott a fentemlített földrajzi vezér fonál mellett a növények a száraznak látszó földrajzot is meg fogják szeretni. E hasznos művecske következő fejezetekből áll: 1. Hátsó, utca, helység. 2. Köz- és magánépületek. 3. Piac és vásártér. 4. A tizedek. 5. Utca. 6. Törvényszék. 7. Városunk lakosai. 8. Városunk lakosainak foglalkozása. 9. Városunk igazgatása. 10. Városunk tanintézetei. 11. Városunk egyletei. 12. Városunkban levő gyárak. 13. Városunkból kivезett országok. 14. Városunk határa. 15. Határunk felülete, halmok. 16. Álló és folyóvizek. 17. Termények. 18. Szülőhelyünk. 19. Szomszéd határok, községek. 20. A járás. 21. A megye. 22. Megyei törvényhatóság, közigazgatási bizottság, székhely. 23. Csongrád megye. 24. A hazáról. **Ára 10 kr.**

Az irka az eddig forgalomban levő irkákét két ízben múlja felül; először is az iróparagomb határozottan jobb, mert simított s így a toll nem akadozik rajta, mi a gyakorlatlan kezű apró növendékeknek a régi irkák használatát mellett annál gyakrabban megcsúsz; másodsor az is nagy előny, hogy a külső borítékon Szentes város tervrajzát ábrázolja s ez mint egy kiegészítő része a „Szentes város rövid ismertetése” című földrajzi vezérfonálnak. Ara pedig csak 1 krajcár, tehát nem kerül többé, mint a régi roz papirus irka.

Végre a kiadónál Csongrád megye térképe is kapható, még pedig a fentebbi két művel együtt 26 kron. S mivel a növényeknek a földrajzi oktatásnál szülővárosunk megismertetése után azon megyével is kell megismerkedni, melynek kötelezőbe városunk tartozik, igen természetes, hogy e térkép segítségével oly ismereteket szerez magának a növények, mintha az egész megyét utazta volna be.

Mind a három művet a fentemlített előnyöknél fogva a legmelegebben ajánljuk nemcsak a legközelebb érdekelt tanfőiskolának, hanem a nagy közönségnek is.

A „Kis Lexikon” 4-ik füzetét megjelent Dickinson-tól Gaviál-ig terjedő tartalommal s Tengerészet — Sziklák — Építészeti művek és Ragadozó állatok című melléklettel. Ajánl-

juk olvasóink figyelmébe. Előfizetés (a 12 füzetből álló teljes munkára 3 frt, 8 füzetre 2 frt, 6 füzetre 1 frt 50 kr., 4 füzetre 1 frt) a „Pallas” irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál eszközölhető, egy-egy füzet (kapható minden hazai könyvtárnál) 90 krajcárért.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Vas a gyümölcsfák alá. Egy amerikai gyümölcs termelő kísérletek által állítotlag arra a meggyőződésre jutott, hogy a gyümölcsfákat, különösen körtéket és almákat, vassal igen jól lehet trágyázni. Vassal megtrágyázott gyümölcsfái, melyek eveken át természetlenek voltak, sok és szép gyümölcsöt hoztak, a trágyázásra vasport használt az említett kertész. Különben e felfedezés nem egészen új, mert a francia kertészek már régebben tapasztalták, hogy ama gyümölcsfák, melyek leveleit és gyökereit nyáron át többször vasgálicz oldattal öntözték meg, szebb és nagyobb gyümölcsrel fizettek. Vasport helyett tehát vasgálicot is lehet használni s az eredmény ugyanaz lesz.

A felfuodás ellen a zöldtakarmány nagyobb mennyiségben beállott takarmányozására tekintettel, emlékre kívánjuk hozni, hogy Algauban egy liter teje 3—4 cikk felaprózott fokhagymának a megfőzése által, mely azután az istállóban áll, hogy szükség esetében kéznél legyen, igen hathatós felfuodás elleni szert állítanak elő. A beteg állat $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ litert kap egyszerre a folyadékból minden $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ órában, míg a baj alább hagy.

CSARNOK.

Brassómezei csángó-magyar szoba.

A szobában kiállított báb-alakok azt a jelenetet ábrázolják, midőn a csángó apának férjével levő „menyecske” lánya ünneplő ruhában „benéz egy percre” az özvegy édes apa házához, hol az öreg is indulóban van. Fiatalabb lánya, ki a háztartás gondjait hordozza, csak házi ruhában van. Ott ül a „menyecske-ládán.” Legény fia a nagy „csonpe” tűzhely előtt áll. Készül az erdőre. Vallára van vetve a nagy „erdülő láncc” s kezében a nagy „erdülő fészi” (fejseje) is és rá akar gyujtani egy — papir szivarkára.

A mi az itteni nép által üzbött parágákat illeti, legfőbb figyelmet érdemel a kender és gyapjufonás, szővés és ennek további feldolgozása a házi szükségletek fedezése végett, továbbá a himezés és csipkekötés ugyanazon célból. A szoba közönséges felszerelését képező szövetek ugyanis, mint a minők pl. az ágyakon levő vánkoshéjak, pokrócok (cseregék); az asztalon levő alboros; a menyecske ládában levő vásznak, törölköző kendők; a ruhanemtek egy része; az ablakdiszál használt „merende ruhák” és a többi: mind a szorgalmas asszonyok „frott guzsalya”-ról, „motola”-járól és igen egyszerű, egészen kezdetleges „osztovátá”-járól kerülnek elő.

A brassómezei csángó magyar férfiak leginkább földmíveléssel, erdőhasználattal és állattenyésztéssel fog-

lalkoznak, azonban legnagyobb szerepet visz a bükki tűzfával való kereskedés, különösen az ugynevezett „hét-falusi” (Bárafalu, Türkös, Csernátalu, Hoszufalu, Tatargang, Zajzon és Pürkerec) csángó magyarokra nézve. Állattenyésztés tekintetében: főleg a néhány jómódu „juh-os gazda” iparkodása érdemel említést. Ezenkívül Barca-Ujlalura s némileg Krizbára nézve is agyag-ipar (fazekasság). A szobában kiállított cserépedények legnagyobb része B. Ujlaluból került ki, mely tárgyak között például a „bűvös korsó” még elmés szerkezete által is figyelmet érdemel. A faipar köréből a kerékgyártás és asztalos mester ég is kedveltebb foglalkozás. A szalma fonás és kötés is dívik B. Ujlaluban télen át a nők közt. Utca és járdaköfejtés és köfuraágás Tatrangban műveltetik. Meszet a zajzoniak és pürkereciek égetnek. Vannak még a csángók közt elszórtan kőművesek (Bácsfaluban és Csernátaluban). Mézes kalácsos és viaszgyertya öntők, szappanosok, kovácsok, timárok, eszmiadiák stb. különösen Türkös községben, honnan szerény mutatványképen egy pár darab viaszgyertyát, szappant és talpbőrt is láthatni a szoba felszerelési tárgyai között. Fakanalat, taplomunkákat leginkább Krizban szoktak készíteni, hol a gyümölcsstenyésztés és kertészet is virágzik.

APRÓ S Á G.

Praktikus majorosné. X asszony tejet akar vásárolni, megkérdezi a majorosnét: hogy literje? — Hat krajcár, — mondja a jó asszony. — De nekem tiszta és jó tej kell. — Akkor tíz krajcár az ára. — Szeretném, ha cseledelem ott lenne a tejésnél. — Ohó, úgy tizenöt krajcár literje.

Minden változó. E themáról papol az öreg tiszteletes. — Nem igaz az — mondja egyik hallgatója szörnyen kételkedő arccal — az én zsebeim is pl. mindég üresek.

A lapos kifogás. Nani szobaleány: Megyek nagyságos asszonyom, nem maradok egy percig sem. Úrnő: De hát mi kifogásod van? Náni: Nekem semmi, de van ám a kedvesemnek. Úrnő méltatlankodva: Ugyan mi lehet az? Náni: Hogy a nagyságos ur nem dohánnyik.

Is mertetőd jé. Egy hengeő gavallérhoz így szól egy öreg ur: Önről senki sem tudhatja, milyen az észbeli tehetsége. — Miért? — Mert nagy haját visel és nem látszik: mekkorák a fülei!

Előzékenység. — Kedves barátom, vannak-e jó szivarjai?

— Oh igen! Mindjárt „elfüstölök” önnek egyet.